

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноко число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми ни не веш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові, що дня
крім неділь і руских свѣт
о 5¹/₂ год пополудня

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. 1.
па. Дюбровского (Хорунщини). Ек-
спедиция місцева в Агенції Со-
коловского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
славні» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
3) с. від стрічки.

Політичні аналогії.

Молодочехи станули під добу у такій ситуації супроти чеських радикалів, в якій находили ся тому кілька літ давнійші «народовці», а теперішні націонал-демократи, супроти виступаючих на політичний овид руских радикалів та соціялістів: Коли здобув мандат (правда, що принадлежно соціяліст др. Ярославич і радикал др. Кос, коли пп. Остапчук, Новаковский станули до політичної ліцитації, тоді мусли і народовці призадумати ся, в якій спосіб уратувати би для себе дорогу популярність широкого загалу. Сей проблем рішено в сей спосіб, що за посередництвом двох виднійших радикалів д-ра Охримовича і д-ра Левицкого замальгамовано радикальні елементи, перенявши, після зміни своєї назви, тактику і ідеали радикалів з виключенєм антипопівських загонів.

На таким самісіннім роздорожю найшли ся тепер Молодочехи. Кількох радикальних чеських послів, як Бакса, Фресль і Кльофач, опираючи ся на своїй демагогічній популярності серед широкого чеського загалу, змагають ся під грозою прихильної собі опії повести чеську політику на стежку очайдушних, хотяй безвиглядних експериментів. Мимо ствердженої досвідом шкідливости таких герострацких змагань, «публична опінія», яку радикали вперед самі для себе уробили, підпирає їх. Ідуть протести і резолюції в душі найострійшої опозиції, а провідники, що самі їх зрадагували і підсунули розгорячковой на зборах громадї, відкликають ся відтак на них, як на голос «цілого народа», як на найвисший приказ і святий завіт «народної волі».

Дуже вигідний се спосіб відкликувати ся на таку «народну волю», бо она чинить відтак провідника не лише нетикальним, але навіть невідвѣчалним, бо навіть при найгіршій вислідї своєї політики, може відтак відкликати ся на се, що він сповняв лише волю народа... Звідси бере ся відвага та рішучість наших демагогів, звідси і чеські радикали черпають фантазії до своїх помислів та охоти до експериментів.

Чи теперішні провідники Молодочехів не дадуть ся загулювати чеським радикалам, чи радше, побоявшись їх, приймуть їх до себе разом з їх тактикою, як се вчинили наші націонал-демократи, — покаже найблизша будучність. Те лише певне, що в сім другім случаю не розібють муру державних інтересів, хотяй би і як багато мали за собою голов, охочих розбивати сей мур. Ізоляція, яку вже тепер Чехи доскульно відчувають, стане для них цілковитою, бо всі умірковані сторонництва, які бажають не герострацкої слави Всенімців, але реальних успіхів та користий для народу, відступлять від рабських обструкціоністів.

Високий рівень українства а нова ера.

(Відповідь д. М. Павликові).

(Дальше).

І в «Дністрі» найшов д. Павлик ein Naar in der Suppe! Він розвиває ся слабо, не має забезпеченя на жите, він є тут лише агентом краківського товариства, новоеристи не добивають ся примусової асекурації. Отже й тут бажав би д. Павлик, щоби величва будівля виросла відразу як великодна баба на дріжджах! Колиб зволив поімформувати ся в дирекції «Дністра» скільки она мала клопоту із введенем в жите товариства, скільки й тепер має з его дальшим розпросторенем задля недостачі умілих людей, то й говорив би инакше, але написати дуже гарну критику лекше, як дрібне навіть діло довести до ладу. Тут принагідно скажу, що я зараз по заснованю «Дністра» звертав бачність ріжних людей, щоби старали ся о засновини життєвого товариства обезпечень і як тепер мені відомо, небавом вийде оно в жите, бо вже написала конвенція на засновини товариства «Любов» і д. Павлик не буде вже варкати, що «Дністер» є лише агентом краківського товариства.

Коліж д. Павлик докоряє новоеристам, що они не дуже то добивають ся закона о примусовій асекурації, то ми на се скажемо, що в радї державній є послами і рускі радикали, були навіть рускі соціял-демократи, чомуж они не в бороли сего закона? Видно, що від ріжних чинників се є зависиме, які не так легко приеднати для сего закона, коли не тільки новоеристи, але й опозиціоністи нічого доси не вдіяли.

Д. Павлик є, як видно, прихильником авцій на великі розміри, щось в родї о. Танякевича, котрий и пр. не вдоволяє ся зібраними на академічну сецесію тисячами, а домагає ся мільона! Так і у д. Павлика знов мільоновий фонд на райфайзенки викликує сьміх, бо він вимагає землі, пасовиска, лісів і т. д. Сего не годна не тільки нова ера дати селянам, чого нема, але навіть ті радикали, що по деяких вічах голосили, що ліси і пасовиска панські стануть громадськими, не всіпили сего доси перевести. Про мало-або безземельність многих наших селян знаємо всі дуже добре, навіть новоеристи. Однак зарадити тому можна поступенно і то лише там, де з більших посіlostей дещо парцелює ся і тим способом вже многи громади набули і землю і ліси і пасовиска, а де се можливе, там треба иншим способом помагати селянам, там райфайзенки, як се бачимо в східній Галичинї стають селянству у великій пригодї, се потверджує і п. Гурик. А з сего, що п. Петрушевич покинув бюро райфайзенок, не можна доказувати, що они для селянства не приносять хісна.

Коли я вказував на придбанє з часів «нової ери», а ва безплідність сконсолідованої і радикальної, чи національно-демократичної опозиції, то не видавав я тим ніякого «поклику до нової ери», як се мені підсовує д. Павлик. Я лише констатував факти, а тих фактів таки не заперечив д. Павлик, а з другого боку не доказав, що осягнуто и пр. академічною сецесією, про яку «Діло» написало, що она від впливом соціял-демократів зійшла омісли на відому дорогу. Та навіть в справі страйків зачинають радикали доходити до того погляду, що їх робота

не була успішна, коли «Свобода» затрубіла до відвороту, коли навіть соціял-демократи і Дашинський звивають до обачности.

Я сего ніколи і нігде ані не писав, ані не говорив, що політика «нової ери» одиноко спасенна, як в мене вмовляє д. Павлик, бо я признавав і признаю потребу опозиції, але розумної і консеквентної опозиції чистих елементів руских, а не консолідованих в москвофілами, але не для самої опозиції. Коли треба було в 1901. р. зазначити невдоволенє з поступованя соймової більшости в справі станиславівської гімназії і инших справ, що були тоді на черзї, я пішов солідарно за ухвалою руских соймових послів. Я так само і в радї державній не піддержував правительства центрального, хоч не прилучував ся до скрайної опозиції, бо оно хоч негатиивно ішло нераз на руку і спиноувало скрайні забаги польських політиків, котрих не могло знов зовсім ігнорувати з огляду на їх чисельну вагу. Та на саму політику соймову і державну годї нам обмежати ся, а треба нам не крикливої, агітаційної, але позитивної і реальної роботи в долині на кожній пяди нашої батьківщини, а тоді і польська більшість, і краеве та державне правительство будуть приневолені звернути ся до Русинів і змінити свою супроти них політику.

(Дальше буде).

Театральне пересиленє.

В тім часї, як полагоджено театральне пересиленє в польскім театрі у Львові, вибухнула нагло криза в нашім малім театральнім свѣтку. Вправдї се річ так маловажного значіння, що і не годило би ся єї підносити публично, колиб часті зміни директорів не стали систематичною методою «заряду Рускої Бесїди».

Бо і справдї, як домідуємо ся, головно пішло о те між дир. Губчаком, а видїлом «Рускої Бесїди», що він на афішах поминув стереотипну напись «під зарядом Рускої Бесїди», а друкував в заголовку прямо: «Руский народний театр під дирекцією Михайла Губчака».

Дирекция театру упростила собі назву театру очевидно не лишень задля зисканя місця на утраквістичних афішах, але також з того практичного згляду, що чим більше скомпікована назва, тим менше она зрозуміла для загалу. В тім случаю згадана напись може дирекцію ставити в очах публики, ба навіть в очах членів дружини (маємо доказ на п. Підвисоцкім) в якімсь зависимім, не повновласнім становищу, що для дирекції може бути недогідним, а навіть шкідливим. А після теперішнього контракту директор є зовсім свобідним і повновласним господарем в театрі.

Отже так за ілюзоричний «титул» на афішах розбив ся глек в «Рускій Бесїді», коли рівночасно у львівській міській радї з пожертвованєм стотисячних оустів і зреченєм ся надалше всяких чиншів задержано давного директора. Але яке право має «Бесїда» до сего титулу? вже в тім противорічності: «заряд» і «дирекция»? Такий титул ледви чи в котрім театрі на свѣті найдемо. А коли вже видїл «Бесїди» бачить в тім свою консеквенцію, то нехай вже вложить до титулу і «нагляд краєвого Видїлу», який уділяє субвенцію та справдї виконує контролю.

Але чи не сьмішим був би такий титул, який пр. що-до львівського театру треба би так уложити: «Польський, міський театр під зарідом Ради міської (бо навіть веде касу через свого урядника), наглядом Артистичної Комісії а дирекцією Т. Павліковського». Щож обходить театральну публіку сей апарат, пощо се їхати на афіш? От не сьмішіть ся панове при зеленім столі!...

Не маємо лично причини ставати по стороні п. Губчака, та і підчас его теперішнього побуту в театром у Львові ми нераз виткнули різні хиби, які запримінити у веденю театральної адміністрації, бачимо і знаємо его слабкі сторони, але се треба ему признати, що в цілости він театр вів добре так під артистичним, як і матеріяльним зглядом.

Ще ніколи театр не привіз був до Львова стілько новостий, як сего року і не потрапив заінтересувати собою такі широкі круги львівської публіки. Та мимо сего, при вичерпуючій праці майже щоденних представлень дирекція виставила вже тут у Львові три новості, іменно конкурсні штуки і виставила їх одним словом — знаменито. Сьвідчать се в першій лінії про працьовитість артистів та старанє режисера, але не менше і про енергію дирекції, яка піддержує в дружній кар'єрі і замилюванє до праці.

Матеріяльна сторона адміністрації теперішньої дирекції представляє ся о стілько чисто, що хотій платня артистів невеличка, то однак іде правильно і точно при безнастанім стараню дирекції збільшувати особливо театральний хор. Пригадаймо лише часи такого славного театромана і «делегата», як п. Гуляй, який був зредукував хор до 2 (виразно двох женщин) і 3 чи 4 мушкетерів — а тоді зуміємо оцінити теперішні змагання дирекції театру.

Та не можна при тім сказати, щоби тепер часи змінили ся на ліпше, і овшім, они змінили ся — на гірше. П. Губчак неретревав з театром найгорячіші часи руско-польської вражди, а як звісно, *inter arma silent Musae*. Отже була сесія руских академиків, були відтак страйки, підчас яких театр перебував як-раз у страйкуючих сторонах. І належить багато признати дир. Губчакові, що він своїм тактом, і сказати-б, дипломатично, потрапив в ті часи удержати ся і виплатити артистам валежну їм гажину. Ніколи ще польска преса у Львові не витала так ворожо руского театру, як сего року, а мимо сего театр грає тут вже два місяці, а навіть по два представлень денно і певно що-до числа вистав осягнув найбільший рекорд за весь час свого істнованя..

Але не всіх зумів і п. Губчак вдоволити. Так в руских, як і в польских часописах появляли ся проти него дописи з ріжними заміта-

ми, які мимо старань злагодити се, оставили у обох сторін не конче милий осад...

(Дальше буде).

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Тита пре-подоб.; рим.-кат. Людвіки, Анаст.— В четвер: руско-кат. Страсти. Четвер, Теодозій; рим.-кат. Ламберта.

— **Страстні псалми у Львові** відсьпівав в церкві духовної семинарії хор питомців в Велику п'ятницю о год. 1/2 4. пополудни з слідууючою програмою: 1. Бортнянський: «Благообразний Йосиф». 2. Бортнянський: «Концерт XXXIII. «Всюю прискорбна еси, душе моя». 3. Воробкевич: «Біже час яко шестий». 4. Бортнянський: «Концерт XXVII. «Гласом моім ко Господу возвах». 5. Бортнянський: «Концерт XXIV. «Возведох очи мої в гори».

— **3 Перемишля.** Хор питомців духовної семинарії відсьпівав в катедральній церкві в Перемишлі в Велику п'ятницю о 7. год. вечером отєї псалми: 1) М. Копко: «Благообразний Йосиф». 2) «Бі же час яко шестий». 3) Д. Бортнянський: «Всюю прискорбна еси душе моя». 4) Азієв-Садовський: «Душе моя». 5) Бортнянський-Садовський: «Да молчит всякая плоть». 6) Бортнянський: «Скажи ми Господи». 7) Д. Бортнянський: «Возведох очи мої в гори». 8) «Кресту Твоєму».

— **Порядок богослужень у Великім тижні** в церкві ОО. Василя у Львові (ул. Жовківека 36).

В середу рано о 9. годині Служба Божа Преждеосвященних Дарів.

В четвер о 9. год. сьнівана Служба Б. св. Василя в Вечірню; вечером о 7. год. Страсти.

В п'ятницю рано о 8. год. Царські Часи, о 11. год. Вечірня, заложене Плащениці і наука; вечером о год. 5 3/4 надгробна Утрєня; о 7. год. відсьпівав хор питомців дух. семинарії отєї страстні псалми: 1) Бортнянський: «Благообразний Йосиф». 2) Бортнянський: «Всюю прискорбна еси, Ков. XXXIII. 3) Рудковський: «Яко овца». 4) Копко: «Благообразний Йосиф». 5) Бортнянський: «Гласом моім, Коп. XXVII.

В суботу о 9. год. Служба Божа св. Василя з Вечірню, вечером о 7. год. Утрєня св. Воскрєсенія (ресурекція).

В неділю Служби Божі читані о годинах: 5, 6, 7; торжественна Служба Б. о 8. год.; Вечірня з наукою о год. 5. вечером.

— **П-на Саломея Крушельниця** приїхала вже до Львова і виступить завтра в середу в опері «Манон» в титуловій ролі.

— **Цісар санкціонував** ухваленій галицким соймом проект закона в справі уділення повітовому виділові в Перемишлянах дозволу, зятягнути позичку в квоті 20.000 К.

— **Руска гімназія в Кіцмани.** Bukowinär Post доносить, що буковинська краєва рада шкільна внесла до міністерства просьвіти предложене заснованя в Кіцмани рускої гімназії.

— **Ордери.** Кореспондентійне бюро доносить з Відня, що ордери золотого руна одержали: Альфред кн. Ліхтенштайн, краєвий маршалок

Чех кн. Льобковіц, кн. Николай Естергази, Альойз кн. Шенбург, гр. Лянйкоронський, маркграф Паллявічій і Деля гр. Шехені. Сей ордер, як звісно, можуть одержати лише члени цісарської родини. — Цісар надав президентови міністрів д-рови Керберови велику лєнту ордера св. Стефана.

— **Нещасні пригоди.** Підчас вчерашнього пополудневого представлень руского театру в салі «Гвизди», режисер театру п. Стадник зранив ся в руку, а вибігаючи скоро поза куліси, пошпотава ся і упав на скляні двері, вибив в них шибу і зранив ся в лице. По заосмотреню ран стацією ратунковою п. Стадник грав дальше.

З Камінки струмилової доносить: Дня 20. марца с. р. около 5. год. пополудни їхав Франц Прокулевич, чоловік 65-літний, господар з Волі барилової, з Радехова до дому. В дорозі хотів вступити до коршми на Пукачові коло Немилова і задержав коні. Коли Прокулевич висів з воза, кінь вдарив его копитом так сильно в черево, що нещасливий до двох годин помер.

Така сама пригода стала ся дня 26. марца в Нестаничах. Там завізували були Тимка Бенюка, господаря жонатого, бездітного до хорої клячі Франца Буковського, щоби їй що порадив. Коли Бенюк підходив, кляч вдарила его так сильно копитом в черево, що він в наслідок того третого дня помер.

Дня 1. цвітня с. р. над раном повисив ся Федір Матвій з Купча, літ 65, на мостовім поручу на повітовій дорозі Купче-Бусько. Причина самоубійства незвісна.

— **Пропає в білий день.** Польські часописи доносять, що десь пропає з Львова полковник-авдитор краєвої оборони, Гекайло. Навіть військові власти не знають, де він подів ся. Остали по нїм листи, в яких заявляє, що відбере собі жите.

— **Рахунки покінчені.** В Женеві перебував недавно др. Еміль Фрішавер, адвокат з Відня, і разом з адв. Ляшенальом, заступником б. архики. Леопольда Фердинанда, а тепер Льва Вельфлінга, поладнав відносини Вельфлінга з двором віденським і тосканьским. Вельфлінг підписав умову, на основі якої зрік ся своїх прав архикинських і спадкових, зложив всі військові гідности і відзнаки, прирік прийати чуже підданьство (швайцарське) і ніколи не повернути до Австро-Угорщини. За те одержить титулом одноразової відправи 200.000 франків, а що року буде побирати по 30.000 фр. в місячних ратах по 2.500 фр.

— **Розрухи в Хорватії.** На будинку залізничної стації в Запрєшиці виставлено в суботу в ночи, з нагоди народного свята угорську хорухов. Небавом зібрало ся кількасот селян, здерли хорухов і спалили, а опісля знищили угорську напєсь на стації. Начальник стації доніс сейчас властям про напад на стацію. На місце прибула комісія і 15 жандармів і переводить строгє слїдство.

— **Фальб заповів на цвітєнь:** від 1. до 9. дощ від 10. до 13. дощ збільшає ся, від 14. до 20. дощ зменшає ся (як-раз нині збільшив ся), від 21. до 25. дощ паде рідко, від 25. до 30. часті дощі. Отже цілий місяць самі дощі. В прогнозі на першу половину цвітєня Фальб помилув ся; дасть Бог, що в другій половині місяця буде

КОРНИЛО УСТИЯНОВИЧ.

КАВКАЗ.

(Дальше).

Однак даремно росла все дужче і дужче надія на успокоєнє і помиренє з Росією збройних верховин Кавказа. Заняла ся «кримска війна» і всі серця магометан Кавказ і ударили приязно для турецького падишаха.

Шаміль найшов в Стамбулі ободренє і піддержку. Він розпочав нову війну против Росії бистрим нападом а Кахетію, тай не зложив оружия навіть по закінченю кримської війни..

Але вже клевав ся той ланц, що ним его мали заковати. Навкруги Аварії стреміли густим частоколом московські штуки, а многочисленні пушки дивили ся понуро в границі Шамілевих сил.

Непроходимі ліси — природну оборону Чечни і всего Дагестана — велів новий намєсник Кавказа Барятинський в р. 1856. випалити, а сторонників Шаміля безжалєсно нищити. Дагестан постигв Велика горе і жителі его перестали величати свого імама назвою: «казі» с. в. сьвятій, а проклинали: «пазі» т. в. псом.

В р. 1858. пішло на Шаміля російське військо з усіх боків облавою. Що се не було легко, нехай посьвідчать факт, що генерал Зісерман, прямующий з Кахетії в Дагестан через голов-

ний хребет Кавказа (10.000'), в двох добах перейшов лиш 3/4 милі і стратив 49 гірських коней, що зсунули ся у пропасти.

Шаміль здєсятерив себе. Но даремна була его одчаяна оборона. Не спинили Москалів ні ті Ак-булахці, що мов ящірки дерли ся на стїни скал і фортец, ні знаменита лицарска їзда Кабардинців, ні заоблачна висота аулів і смерти посьвятивша себе хоробрість очайдушних мїридів.

Ведєно, столицю великого імама, взято страшним приступом, а его, що кидаючи ся на всі боки, як той одинець, обскочений псами, з остатним висилєнем старав ся ратувати горіючий і поталаючий в крові Дагестан, упросила родина піддати ся. Стало ся те в Гунїбі, в его послїднім, грізнім леговици. — На Гунїб дістав ся салдат горі кальною промоїною, втикаючи штуки в щелини і діри скали, а по них, неначе по щєблях якої драбини, вилїзли его товариші і борба не мада вже для Шаміля ніякої ціли.

Так закінчила ся (1859 р.) кавказка війна в Дагестані. З хоробрих горожан его вигнбла, в сих безмилосерних войнах, майже половина.

Пусто і глухо в глибоких вертехах: з руїн аулів вис шакаль ночима, а в піднебєсних, розбитих твердинях гнїздять ся орли і грїєсь до сонця гадока.

Вість про погром і полон Шаміля утврєдїла в послуху Осїтів і Кабарду і вилїнула на всі племена Адиге так поражаючи, що прожи-

ваючі між Лабою і Білою Черкєси заявили свою покїрність російским властям. За їх прикладом пішли Абадзєхи і Натухайці, що найвоєвичі і найнебезпечніші напасники, попоселивших ся 1792. р. здовж північного берега Кубані, виведених з Сїча Запорожців і їх наслїдників.

В р. 1809. скріпили ся ті Запорожці 25.000 родинами переселєнців з України. В р. 1848. пристає до них ще одна пайка звїдтам, числом 2.000 родин і все а все прибували з України на Кубань сьвіжі сили.

Тяжке їм було жите під чорними горами Кавказа. Ні в день ні в ночи не було їм від Черкєсів житя, бо весь поріче, що вони заняли, належало колись до племен Адиге, а сама козацка столиця повстала на землі вигнаних звїдтам Бжедухів і Екаторціодар, називає ся й доси по черкєски «Бжедухскїял».

В кождїй стації із так зв. «вижки» се є, з чатової вежі, — поставленої з чотирох високих дубів і з драбини, щоб там високо на поміст дістатись — не спускав сторож очей своїх з гір, готов на кождий рух ворожий, запалити звїдтам смолянну бочку над собою, щоб вість подати про напад Черкєсів і другим стаціям. Понад ріку сторожили начєю при «курущах» патрулі, — а так зв. «пластуні» — розвїд і переходили ріку в плав і закрадали ся аж до ворожих аулів, щоб відгадати замисли Черкєсів. І всего того було мало, бо козачка і жала і носла з рушницею на плєчу.

більше верем'я, чим заповідженого Фальбом дощу.

— **Замах на сербського короля.** N. W. Tagblatt доносить, що білгородська поліція відкрила заговор на жите сербського короля і королевої. Всіх заговорників увязнено. Замах мав збутися в неділю.

— **Пожар нафтових складів** вибухнув оноді в Астрахані і тривав ще до нині. Доси згоріло 8 магазинів, в яких було до мільона пудів нафти.

— **Катастрофа на кораблі.** На воєнній кораблі «Йова», який належить до флоту Спол. Держав північної Америки, підчас вправ трісла гармата і убила на місці 3 кановірів, а кільканацять вояків ранила.

— **Вершок обманства.** Яких рафінованих способів уживають мантії, вказує отсей примір: До ювілера в Марсалі заїхала повозкою багато убрана пані, аби купити нашийник і ковтки. По довгій огляданню предложених їй дорогоцінностей вибрала нашийник і ковтки вартости 15,000 франків і просила ювілера, аби ніслав в пею одного зі своїх суб'єктів, а єї муж лікар-психіатр заплатити належитість. Ювілер зваючи імя сего лікаря згодився на предложене. Суб'єкт вів з панєю до повозки і поїхав. Перед домом згадав лікар, аби вивести з повозки і пішли до мешкання лікаря. Ту ввійшли до гостинної світлиці; пані отворила двері до канцелярії лікаря, а замітивши, що він сидить при бюрку, відозвала ся до него словами: «Приводжу звісну особу разом з дорогоцінностями, про які ми говорили». Опісля взяла з рук суб'єкта нашийник і ковтки і вийшла другими дверми. По кількох хвилях ввійшов до світлиці лікар, посадив суб'єкта з одної сторони стола, а сам усів напроти него і почав розмову. Суб'єкт заговорив сейчас про дорогоцінності, на що лікар усміхнувся і відповідав виминаючи, а при тім цильно слідив єго фізіогномію. Суб'єктові видала ся ціла справа загадочною і почав домагати ся грошей або звороту брильянтів. Слово по слові прийшло між обома до колотнечі, а вкінці справа вияснила ся ось як: День перед тим прийшла до сего лікаря якась пані і заявила єму, що має божевілляного сина, який все торочить про якісь брильянти, що єму провали. Вкінці просила лікаря-психіатра, аби порадив що єї синові. Она єго привела другого дня і лишиє самого при лікарі. Все стало ся після уложеної програми. Она привела суб'єкта, а сама з брильянтами вийшла і пропала. Повідомлена про сю подію поліція зарядила слідство, але чи викрила рафіновану мантію? — не знати.

— **Монте Карльо.** Князь Монако відновив контракт з домом гри на дальших 10 літ. Закладовий капітал дому гри вносьть 40,000,000 франків. Найбільше акцій сего дому має париский банкир Гайне, бо аж 18,000; по нїм слідує бар. Едм. Блянк і кн. Роланд Бонапарте. Минулого року здавало ся, що дім гри перенесе ся з Монте Карльо до Топшідеру коло Білгороду, бо кн. Монако хотів позбутися єго зі своєї «держави». Однак властители дому гри прирекли побудувати своїм коштом в Монте Карльо великий шпиталь і розширити пристань а оферту їх прийнято. Таким чином будуть могли знова 10 літ полювати на чужу кишеню і використовувати людську глупоту.

Нераз, бувало, нападуть і знищать Черкесі станицю, нераз і бранців поженуть за Кубань, за що козаки таким самим робом віддячували ся часто.

В р. 1828. удало ся їм глибоко продертися в гори і покорили Росії Кара чаївців.

За то в р. 1840. потерпіли Кубанці докучливі страти. Аж сюда проник «Кгазават» Шаміля. Черкеси повстали як один муж, а на поміч припали їм Турки. Однак Кубанці відперли Турків, увійшли в саму середину черкеских гір і заложили там кріпость Майкоп.

В р. 1862. постановила Росія заняті черкеске підгір'я і верховину, а племена Адиге переселити на сей бік Кубані, де жили потомки Запорожців. На черкеску вірність убезпечувати ся було годі, бо невдоволене їх росло з кожним днем по причині острої заборони вивозити на музудманські торги дівчат і рабів. Хороша дівка становила будучність бідного Черкеса. Він ложив на неї все, що міг, щоби єї краєу підняти в ціні і давав єї як найкрасше образоване, а гроші, що за неї брав, збогачували єго. Не диво, що всі племена Адиге палали ненавистю против Росії та що були готові все накладати з Англією і з Туреччиною. А так, як они і Абхази занимали більшу часть побережа Чорного моря, то і провадили в Турчаю — найчастійше на англійських кораблях — недозволену Росією, чаккарську торговлю людьми і оружьем.

Англія перенесла-б була вже в р. 1854. всю війну проти Москви на Кавказ (лише що Наполеон був тому противний), а такого случаю на-

— **Затоплене судно.** З Манілі на Филиппинських островах доносять, що там найдено затоплене в часі битви в 1898. році американське воєнне судно, якого комендантом був адмірал Мантайо. У внутрі судна було 80 кістяків.

— **Пригода в Альпах.** Одним із найнебезпечніших вивозів в альпейских горах є вивіз Арльберг, положений у висоті 1900 метрів, де бувають дуже часто великі заметілі снігові і лавіни. Недавно стала ся там така подія: Італієць Йосиф Фабро хотів дістатися до Констанції і пустив ся туди в дорогу через вивіз Альберг, але в снігу збив ся з гостинця і зайшов в пусту долину Ферваль, де нема ніякої людської оселі. Там блукав він цілих 48 годин, а що не мав ані кусника хліба з собою, голод і студінь так єго змучили, що навіть годі собі то пояснити, як то могло стати ся, що він ще таки не згинув. З відмороженими руками і з покаліченими колінами, з котрих кров текла, ішов він ще багато кілометрів дороги, аж остаточно добив ся хати якогось селянина. Фабро так страшно виглядав, що селянин побачивши єго, дуже налякав ся, гадаючи, що такий справдішний мерлець встав з гробу і явив ся єму. Фабро вже приходять до сил і є надія, що буде жити

— **Убитий подорожник.** З Парагваю, полуднево-американського краю, дійшла до Риму вістка, що в глибині тамошних лісів найдено тіло подорожника Боджіяного. Із ран, які були на тілі убитого, можна вносити, що він сконав під ударами палок диких Індіянів. Гвідо Боджіяні, італійський маляр і подорожник, вибрав ся в дорогу до Парагваю перед кількома місяцями. Тліні єго останки привезла до Ассунціон іспанська наукова впряга під проводом Ченчія.

— **Читальні в поїздах.** Данське правительство задумує тепер позаводити в возах залізничних третьої класи бібліотеки із приступних для людю книжок, щоби їх безплатно визичувати подорожним. Оно-б не але було, щоб такі читальні по залізницях заведено і в нас, передовсім тепер, коли так дуже підвищено ціну білетів за їзду залізницями.

— **Конкурс.** Дирекція «Кравного Союзу кредитового» у Львові (ринок ч. 10, I. пов.) розписує отсим конкурсу на посаду бухгалтера стоваришєня. Речинець вношеня власноручно писаних подань назначає ся до кінця мая 1903. р. — Условиня подасть Дирекція устно в льокалі стоваришєня в урядових годинах, або на жадане письменно. — Дирекція.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові** оголошує:

Після оновіщеня заміщеного в «Wiener Zeitung» роздасть ся в дорозі офертовій роботи землі, штуроване, роботи надшляхові, виставлене будинків і огорожене на частковій простороня Подбрдо-Герц Ст. Пешер залізниці Цельовець-Герц-Тривет. Оферти приймає ся найдалше до 29. цвітня 1903. година 12. в полудне в ц. к. Дирекції будови залізниць державних у Відни VI Gumpendorferstrasse 10. Услівя і плянн можна переглянути в згаданій ц. к. Дирекції, або в ц. к. Управі будови в Герц.

— **Гумористичний кутик** з «Комаря» ч. 7.

Добрий синок. Син (стоячи з запаленою

лежало побоювати ся, бо він міг би легко покінчити ся утратою Кавказа.

З таких отсе причин постановило російське правительство Черкесів переселити, а на їх землях посадити вірних і безпечних козаків.

Чорноморці упирали ся. Пробиваючи вже 70 літ на степах, та по Кубані розгосподарили ся они ладно і жили ся з черкаским сусідством так, як моряк з бурєю. Они прийняли від свого дикого противника і деякі звичаї. І у них водили ся бранці і раби, яких то добувано саблею, то куповано грішми. Їм було і жаль покидати свої цвитучі і гаразд обезпечені оселі. Переселити ся на підгір'я Кавказа — вигнавши відтам Черкеса, уважали вона за діло нелюдске і вони опирали ся власти. Однак бунт здавлено силою і козаки своєїли переправити ся на полудневі береги своєї ріки і в кавказке підгір'я.

Черкеси не прийняли частунку новими землями і боронили ся одчаяно. Та даремно. Силою і штукаю заняли Чорноморці всі аули аж до жерел ріки Білої і покорили Хамішіпців, а в слід за ними занимали нову землю козацкі семі.

Страшний був напад Абдзехів на сих переселенців. Старці, жінки і діти гинули цілими осадами під ножами Черкесів. Мимо то, незорганізовані верховинці не довго противити ся упертій інвазії. Їх розбивано і нищено до тла по одному.

(Конець буде).

св'ічкою при вмираючим батьку): «Татуно, як маєте вмирати, то вмирайте скорше, бо... шкода св'ічки.

Рішуче твердження. Він: Мудрі люди мають все певні сумніви, лише дурні твердять рішучо. — Она: Чи ви се твердите рішучо?

— **Переписка Адміністрації.** ВПр. о. Мил. Корд. в Суш. Належитість вносьть 2 К 60 сот.

— **Для наших будівничих.** В Сушній, почта Витків новий (пов. Камінка), має ся сего року будувати помешкане для пароха, муроване, крите бляхою, коштом 14,082 К 77 сот. і поправити економічні будинки коштом 1,358 К 64 сот. Особи фахові з добрим рекомендаціями, бажаючі перевести сї роботи а могучі дати кавцію, можуть зголосити ся дня 23. цвітня с. р. (четвер по Воскресенію) перед полуднем у підписаного і оглянути пляни в кошторисом.

Замічує ся, що комітет парохіяльний не буде звертати коштів за дорогу і т. п.

Михайл Кордуба,
парох і председатель коміт. парох. в Сушній

Наука, штука, література.

— **Репертуар Руского народного театру у Львові** в салі «Gwiazd-и» ул. Францішканська ч. 7.

Нині ві вторник, дня 14. цвітня: пращальне представлене: «Наталка Полтавка», опера в 3 діях Котляревского. Закінчить: «Завіщання», музичний твір Вербицького.

Видає «Прогрессіт»:

ч. 269. *Грицько Коваленко:* Від чого вмерла Мелася? Оповіданє про задавку (дифтерію). У Львові 1902. З друкарні Наук. Тов-а ім. Шевченка. Стор. 33, 8°. Ціна 20 сот.

ч. 270. *Лев Лопатинський:* Перший горальник, фантастична картина в трех діях. У Львові 1902. Стор. 31, 8°. Ціна 20 сот.

ч. 271. *В. Шц:* Богданів синок. Історичне оповіданє. У Львові 1902. Стор. 31, 8°. Ціна 20 с.

ч. 274. *Богдан Лепкий:* В глухій куці. Оповіданє. У Львові 1903. Стор. 29, 8°. Ціна 20 сот.

— Вийшло друге виданє «Провідий Недільних» дра Івана Бартошевского, звисних з свого популярного і займаючого укладу. Можна їх набути в львівській книгарні Ставропігійській, або у автора (Львів, ул. Домса 5) по 2 злр. за примірник. — Автор дає ті проповіді також на богослужбні інтенції, а скілько стане запасу тихже.

— Недавно опустили печатню нові, гарні «Народно-церковні пісні». Уложив текст і ноти о. В. Стех Ч. С. В. В. — Ціна примірника 12 сот.; з пересплюко 15 сот. Набути можна або у Львові у ОО. Василян, або в монастирі ОО. Василян в Красноупці, посл. поч. Поморяни.

— **Репертуар Львівської Фільгармонії.**

Ві вторник, 14. с. м. і в четвер, 16. с. м.: великі концерти під дирекцію кс. Лаврентія Перозіого при співучасті Йосифа Ля Пума, Антона Сабеліка, Жюваніого Позвєє, мішаного хору «Лютні» і «Академічного хору». В програму входять: IV часть ораторії «Мойсей», ціла ораторія «Вїзд Христа до Єрусалима» і трільогія «Муки Христа».

Телеграми.

Відень, 14. цвітня. Саксонський король приїде дня 27. с. м. до Відня. На двірці привітає єго цїсар, архикнязі і начальники властей.

Відень, 14. цвітня. З Лондона доносять, що англійський король Едвард VII приїде в осени до Відня у відвідини до цїсаря.

Іскіб, 14. цвітня. Тіло пок. консуля Щербини перевезено до Чернигова на Україні в домовині, яку подарував сербський король. (Щербина був, здаєсь, родом Українець).

Царгород, 14. цвітня. Російський амбасадор в Царгороді, Зіновєв, одержавши телеграфічну вість про смерть Щербини, зажадав, аби вояка Ібрагіма, котрий убив консуля, покарано смертю, а єго 8 спільників поставлено перед воєнний суд.

Петербург, 14. цвітня. «Новости» доносять, що сербський посол в Петербурзі, Новакович просив своє правительство, аби єго відкликало до краю.

Білгород, 14. цвітня. З нагоди 10 літнього ювілею панования сербського короля Олександра, відправлено нині торжественнз богослуженє в двірській каплиці.

XI. Звичайні Загальні Збори

ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ”

відбудуться в четвер 21. н. ст. мая 1903. о год. 10. перед полуднем
у Львові в великій сали «Народного Дому»

ПОРЯДОК ДНЕВНИЙ:

- Відчитане протоколу X. Загальних Зборів з 8. мая 1902.
- Справоздане Дирекції і Ради надзираючої за X. рік адміністративний (1902) і замкнене рахунків за рік 1902.
- Справоздане Комісії ревізійної і уділене абсолюторії Дирекції за X. рік адміністративний.
- Внесення Ради надзираючої:
  - в справі розділу надвизки з р. 1902 в сумі 116.927 корон.
  - в справі ужиття 4000 кор. з резерви спеціальної на фонд запомоговий Агенців Товариства.
- Вибори:
  - 6 членів Ради надзираючої на 6 літ по мисли §. 32. стат. на місце уступаючих: о. д-ра Івана Гробельського, пп. Йосифа Гурника, Григорія Кузьми, д-ра Євгена Олесницького, Теодора Стахевича і д-ра Стефана Федака.
  - 5 заступників членів Ради надзираючої на 1 рік (§. 32. стат.).
  - 3 членів Комісії ревізійної і 1 заступника на 1 рік (по мисли §. 45. стат.).
- Інтерпеляції членів.

Перед Зборами о годині 8. рано відбуде ся Богослуженє в Церкві Успенія Пресв. Богородиці.

Президент:
Григорий Кузьма.

VI. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства взаємного кредиту „ДНІСТЕРЪ”

стоваришеня зареєстрованого в обмеженою порукою у Львові

відбудуться в четвер 21. н. ст. о год. 4. попол. у Львові в вел. сали «Народного Дому».

ПОРЯДОК ДНЕВНИЙ:

- Відчитане протоколу V. Загальних Зборів з 8. мая 1902.
- Справоздане Дирекції і Ради надзираючої за VI. рік адміністративний і замкнене рахунків за рік 1902.
- Справоздане комісії ревізійної і уділене абсолюторії Дирекції за VI. рік адміністративний.
- Внесення Ради надзираючої в справі розділу зиску за р. 1902. в квоті 12.797 К 53 с.
- Інтерпеляції членів.

Президент:
Григорий Кузьма.

Оголошенє.

Рада надзираюча «Повітового Товариства кредитового» стоваришеня зареєстрованого в обмеженою порукою у Львові скликає отсим на підставі §. 45. статута загальні збори стоваришеня, що відбудуться дня 5. н. ст. мая 1903 о годині 3. пополудни в сали Товариства «Руска Бесіда» у Львові (ринок ч. 10, I. п.) з отсим предметом нарад:

- Відчитане протоколу з послідних загальних зборів.
- Справозданє з діяльності з маєтковим балансом по конець року 1902.
- Справозданє комісії контрольної.
- Предложено Раді надзираючої що-до поділу зисків.
- Вибір двох членів Ради надзираючої на місце вильосованих.
- Внесення членів.

За Надзираючу Раду «Повітового Товариства кредитового», у Львові дня 13. цвітня 1903.

Др. Кость Левицький.

Василь Король.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові. в пасажи „ГЕРМАНА” ул. Стішна

Величава програмє.

від 1. до 15. цвітня 1903.

при співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура. Реклямограф. 2) Мария del U-raino, іспанська тансерка. 3) Сестри Dissely, екви-лібристки. 4) Carro, черевобесідник. 5) Л. Людви-ковський, польський гуморист. 6) Сестри Moulter, подвійне сальтомортале та потріпіним дручку. Орхестра. 7) Aga? 8) E. Hanson і Miss Jemsy, на кружляючих гльобах. 9) Дружина Ozerani, аме-риканська пантоміна. 10) Chautenas, трансфо-рмаційна співачка. 11) Америанський біоскоп: Подорож на місяць.

Що дня о 8. год. вечером велике предста-вленє. В неділю і сьвята два представлєня. Що пятниці High-Life представлєнє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набувати в конторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова		
посп.	особ.			посп.	особ.			
приходять о годині				відходять о годині				
1.35	6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	2.40	6:25	до	Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор	
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова		6:30	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:50	з	Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.		6:43	до	Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича	
	7:45	з	Янова		8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Праги), Берлина
	7:40	з	Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче		2:55	9:00	до	Лавочного, Хирова, Калуша
	8:00	з	Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		9:15	до	Янова	
	8:15	з	Сокала, Рави рускої		9:50	до	Белзця, Сокала, Любачова	
	8:50	з	Кракова, Відня, Праги, Берлина		10:30	до	Чернівців, Потутор	
	10:25	з	Ришова, Любачова		10:40	до	Тернополя, Потутор, дв. Пид.	
	11:55	з	Станиславова (Кересмезе, Потутор)		10:57	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в не- ділю і сьвята	
	1:10	з	Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава		2:15	до	Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділі і сьвята	
	1:23	з	Янова		3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	2:20	з	Підволочиск, Копичинців на дв. Пид.		3:15	до	Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.	
	2:35	з	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)		3:26	до	Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.	
1.45	3:14	з	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	3:30	до	Ряшева, Хирова, Любачова		
	4:40	з	Самбора, Стрия, Скольного (1/5-30/9)					
	5:11	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Пид.					
	5:35	з	Чернівців, Іцкан " на дв. голов.					
	5:40	з	Чернівців, Іцкан					
	5:50	з	Кракова					
НІЧ				НІЧ				
12:15	6:00	з	Сокала, Бєхця і Любачова	2:51	6:10	до	Станиславова, Жидачева	
	8:04	з	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)		6:20	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
	9:12	з	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)		6:30	до	Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно	
	9:20	з	Чернівців, Букарешту		6:35	до	Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	
	9:25	з	Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)		7:10	до	Сокала і Рави рускої	
	8:40	9:50	з		Кракова, Відня, Берлина) Ясла, Розвадова	8:16	до	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
	2:31	10:03	з		Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	8:25	до	Перемшля
	10:02	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. "		9:00	до	Підволочиск, Бродів гол. дворець, дв. Підзамче	
	10:20	з	Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		10:05	до	Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.	
	10:50	з	Тернополя, Грималова на дв. Підзамче		10:30	до	Іцкан, Чорткова	
8:35	8:35	з	Кракова, Відня, Праги, Самбора	11:00	до	Кракова, Відня, Варшави, Праги		
				11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний		
				11:32	до	Кракова, Відня, Праги, Самбора		
				4:15	до	Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.		

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано

Час середно-європейский різницє ся від часу львівского о 86 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — Боро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красницьких ч. 5.) уділя пояснєнь в справах залізничних, продає білєти всякого рода і розкладу їзди.

За певну і добру льокацію
поручаємо

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні коронови
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи товариства кредитового земского
- 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 5 % облігації Банку краєвого
- 4 % позичку краєву
- 4 % облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо
по найточнїшим курсі денним.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного